

Καθημερινή

9/12/99

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ

Σε σημείο μηδέν

Παρακολούθησα χθες το εκπαιδευτικό συλλαλητήριο. Συγκεντρώθηκε πολύς κόσμος, ίσως και δέκα χιλιάδες άνθρωποι. Κυριαρχούσαν οι μαθητές, αλλά συμμετείχαν και άλλοι, φοιτητές, εκπαιδευτικοί, αλλά και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, γονείς ίσως ή μέλη εργατικών και άλλων σωματείων.

Εμφανής ήταν η παρουσία των οργανωμένων δυνάμεων του ΚΚΕ. Γνωστά επί-

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

σης στελέχη αυτού του κόμματος παρακολουθούσαν άγρυπνα τη διαδήλωση, προφανώς, για να προλάβουν και να αποτρέψουν ενδεχόμενη εκτροπή σε βιαιότητες.

Κυρίαρχο ήταν το σύνθημα που τους χάρισε η ίδια η κυβέρνηση: «Με ΜΑΤ και βία δεν γίνεται παιδεία». Ούτε με καταλήψεις βέβαια γίνεται, και φυσικά ούτε με... συντεχνιακή διεκδίκηση σπουδών και τίτλων. Ακούστηκαν και άλλα συνθήματα, μάλλον διασκεδαστικά στην υπερβολή τους. Κατά τα άλλα η εκδήλωση εκτυλίχθηκε ειρηνικά, χωρίς συγκρούσεις και βίαια επεισόδια, που σημαίνει ότι, όταν αυτό το θέλουν και το επιδιώκουν όλες οι πλευρές το επιτυγχάνουν.

Υποθέτω ότι σοβαρή μελέτη των νέων μαθητικών κινητοποιήσεων θα οδηγήσει την κυβέρνηση και τον κ. Γ. Αρσένη στη συναγωγή ορισμένων ψυχρών συμπερασμάτων.

Η διαμαρτυρία εναντίον της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης έχει κοινωνικό βάθος, στους μαθητές, τους γονείς και στους εκπαιδευτικούς. Ανεξαρτήτως αν έχουν δικαίο ή άδικο, η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση δεν πέρασε στο εκπαιδευτικό σώμα και δεν έπεισε. Ίσως να φταίει η πολύ κακή επικοινωνιακή πολιτική του υπουργείου Παιδείας και η προφανής αδυναμία του να συζητήσει και να πείσει. Ίσως η δεκτικότητα του από χρόνια τελματωμένου εκπαιδευτικού μας συστήματος να είναι πολύ ασθενής. Στο τέλος διαμορφώνονται παντοδύναμοι εθισμοί και αυταπάτες.

Το βέβαιο είναι ότι η ίδια Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση δεν έδειξε καμία ευελιξία απέναντι στις αντιστάσεις που συναγούσε σε κάθε βήμα. Αντιθέτως, άνοιγε μέτωπα και εκεί όπου δεν υπήρχε λόγος. Π.χ. συνδέοντας από την αρχή την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση με την κατάργηση της επετηρίδας των καθηγητών ή προσπαθώντας να λύσει το πρόβλημα των εκτάκτων αναπληρωτών με το χειρότερο και πλέον άδικο τρόπο. Ολα αυτά και πολλά ακόμη συντηρούν και επαυξάνουν την αντιπαλότητα μεταξύ υπουργείου και καθηγητών, ενώ το υπουργείο θα έπρεπε να είναι από την αρχή βέβαιο ότι χωρίς τη θερμή συμπαράσταση των εκπαιδευτικών, οποιαδήποτε μεταρρύθμιση, όσο σοφή και απαραίτητη να είναι, δεν περνάει. Οποιαδήποτε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση προκαλεί αντιστάσεις και αντιπαλότητες, γιατί θίγει συμφέροντα, τη ραθυμία των συνηθειών και των εδραιωμένων αντιλήψεων. Η μάχη κερδίζεται ή χάνεται στους συσχετισμούς, αλλά το υπουργείο Παιδείας δεν πέτυχε, ούτε καν επιδίωξε συσχετισμούς ευνοϊκούς για την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση. Σ' αυτήν την περιεργη και άκαμπτη στάση του υπουργείου ήρθαν να προστεθούν τα τελευταία μέτρα καταναγκασμού, που έφεραν ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα από αυτά που επιδίωκαν.

Η σημαντικότερη όμως αδυναμία της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης ήταν ότι έθεσε ταυτόχρονα πολλούς και φιλόδοξους στόχους, τους οποίους ήταν αδύνατο να απορροφήσει το (επαναλαμβάνουμε) από χρόνια αποτελεσματικό και εθισμένο σε ράθυμες συνήθειες μαθητών και καθηγητών εκπαιδευτικό σύστημα. Το επιτελείο που συγκρότησε ο κ. Γ. Αρσένης περιφρόνησε αδικαιολόγητα την τεράστια θεωρητική και πρακτική εργασία που είχε συντελεσθεί από την ομάδα του Αλέξη Δημαρά επί υπουργίας Γιώργου Παπανδρέου και η οποία, από την άποψη τουλάχιστον του προσδιορισμού των στόχων θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμη.

Ολα αυτά τα είχε επισημάνει ο Τύπος ήδη από τον Μάρτιο του 1997, όταν ο κ. Γ. Αρσένης έδωσε πληροφορίες για το σχέδιο εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Τώρα η κυβέρνηση αντιμετωπίζει σοβαρότατο πρόβλημα που δεν λύνεται με τις αιτιάσεις ότι τα κόμματα της αντιπολίτευσης υποκινούν τις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας μαθητών και εκπαιδευτικών. Η αντιπολίτευση έχει κάθε λόγο να καλλιεργεί τη διαμαρτυρία, να στηρίζει πολιτικά τις εκδηλώσεις, να συνδουλίζει επαγγελματικές ή συντεχνιακές επιδιώξεις, να στηρίζει λαϊκίστικα ράθυμες συνήθειες και εφησυχαστικές αυταπάτες. Το κάνει και σε πλήθος άλλων θεμάτων, το έκανε και το ΠΑΣΟΚ όταν ήταν αντιπολίτευση, με υπερβάλλοντα ζήλο μάλιστα.

Δυστυχώς όλο το θέμα της Δημόσιας Εκπαίδευσης εγκλωβίστηκε στην αντιπαλότητα κυβέρνησης και αντιπολίτευσης, σε βάρος της ίδιας της Δημόσιας Εκπαίδευσης και των μαθητών. Δύσκολα θα προκύψει κάτι θετικό...